

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820201783
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5820201783.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstríka a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci žalobkyne: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpenej: Roman Kvasnica a partneri s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Žilinská cesta 130, Piešťany, IČO: 35 866 598, proti žalovaným: 1/ Mgr. Y. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. 216/57, M., 2/ S. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako žalobkyňa 1/, obaja zastúpení: BUKNA, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Jánoškova 1545, IČO: 36 865 044, o zaplatenie 61.451,39 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 12Csp/56/2020-195 zo dňa 24. februára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1) Napadnutým rozsudkom Okresný súd Námestovo zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne uhradiť sumu 61.451,39 eur s príslušenstvom. Žalovaným priznal nárok na náhradu trov prvostupňového konania voči žalobkyne v rozsahu 100 %.

2) Svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ustanovením § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka, keď prihliadol na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaných. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobkyne, ktorá mala za to, že splátka, pre ktorú je vyhlásená mimoriadna splatnosť, je splátkou bezprostredne predchádzajúcou dátumu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru ani s argumentáciou, že za takúto rozhodnú splátku je potrebné považovať tretiu splátku, ktorej splatnosť nastala pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti. Mal za to, že takouto aplikáciou zákona by v zásade dochádzalo k obchádzaniu zmyslu ustanovenia § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, pretože veriteľ by pre dlžníka nepredvídateľným spôsobom určoval, ktorú splátku bude považovať za rozhodnú pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a určoval by tak začiatok plynutia premlčacej doby. Uvedeným postupom by veriteľ dosiahol, že aj v prípadoch jeho mnohoročnej pasivity, kedy by nechal omeškanie dlžníka nepovšimnuté, by mohol zosplatiť a následne vymáhať celú zaplatenú pohľadávku a riziku úspešne uplatnenej námietky premlčania by čelil len vo vzťahu k jednotlivým splátkam splatným pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti. Uvedený výklad by bol v rozpore so zmyslom zákona a tiež by zakladal pre dlžníka neakceptovateľnú právnu neistotu, nakoľko o začatí plynutia premlčacej doby by rozhodoval výlučne veriteľ. 3-ročná premlčacia doba začala plynúť odo dňa bezprostredne nasledujúceho po omeškaní žalovaných so splátkou za mesiac apríl 2017, t. j. dňa 21.04.2017 a i napriek

započítaniu neplynutia premlčacej lehoty v zmysle zákona č. 62/2020 Z. z. premlčacia doba uplynula dňa 26.05.2017 (správne malo byť uvedené 26.05.2020).

3) Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvostupňového konania súd vychádzal z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovaným ako úspešným účastníkom náhradu trov konania v celom rozsahu.

4) Proti tomuto rozsudku podala odvolanie v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho zástupcu žalobkyňa. Poukazovala na to, že záver súdu o premlčaní uplatnenej pohľadávky je nesprávny a vydaný v rozpore so zákonom. Začiatok plynutia premlčacej lehoty nie je možné stanoviť na dátum 21.04.2017, ako to stanovil súd prvej inštancie. Mala za to, že premlčacia lehota pri uplatnení Občianskeho zákonníka začala plynúť najskôr odo dňa 10.02.2018. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalobkyňou realizované na základe zmluvného dojednaní a možnosti veriteľa ukončiť vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru možnosť splácať poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach, v prípade omeškania so splácaním pohľadávky, ktorá zakladá právo žalobkyni (nie povinnosť) žiadať o zaplatenie celého dlhu. Až požiadavkou žalobkyne na žalovaných o zaplatenie celého dlhu, teda najskôr dňom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, resp. jeho doručenia žalovaným, vznikol žalobkyni nárok na úhradu splátok splatných od 20.02.2018 do 20.12.2030. Z uvedeného dôvodu teda platí, a preto je nevyhnutné určiť začiatok plynutia premlčacej doby pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru najskôr dňom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. 22.01.2018. Splatnosť celej pohľadávky (strata výhody splátok) nenastala priamo zo zákona, ale záleží od veriteľa, či právo uplatní a vyzve dlžníka na zaplatenie celého zvyšku pohľadávky. Právo veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky je časovo obmedzené tak, že veriteľ ho môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. V prípade dohody o práve veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (dohoda podľa § 565 OZ) k splatnosti celej pohľadávky dochádza až na základe doručenia žiadosti na zaplatenie celej pohľadávky. Je na veriteľovi, či a prípadne kedy svoje oprávnenie požadovať zaplatenie celej pohľadávky využije, pričom splatnosť celej pohľadávky nemôže nastať skôr, kým veriteľ nepožiadá dlžníka o jej zaplatenie z dôvodu omeškania so zaplatením splátky, prípadne splátok. Pre splatnosť celej pohľadávky nie je významné, kedy veriteľ mohol dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky požiadať, ale či a kedy tak urobil (inak by mal voči dlžníkovi naďalej nárok len na dohodnuté splátky). V ďalšom poukázala na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako i odvolacích súdov.

5) Žalovaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadali napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Súhlasili s tvrdením žalobkyne, ktorá uvádza, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu má dispozitívny charakter, ktorý spočíva v práve veriteľa pristúpiť k mimoriadnemu zosplateniu pohľadávky a nezakladá mu priamu povinnosť. Ak sa veriteľ rozhodne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, tak ju môže vyhlásiť len v prípade jej dojednaní alebo, ako to bolo v rozhodnutí určené. V prípade, že nie je zaplatenie pohľadávky dohodnuté, prípadne určené v rozhodnutí, veriteľ nemôže pristúpiť k mimoriadnemu zosplateniu pohľadávky. Ak by zo strany žalobkyne nedošlo k mimoriadnemu zosplateniu úveru, tak by pre každú splátku plynula premlčacia doba samostatne tak, ako to aj vyplýva z konania na súde prvej inštancie. Žalobkyňa využila svoje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 103 OZ priamo vyplýva začiatok plynutia premlčacej doby, a to odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Tak, ako aj vyplynulo z dokazovania na súde prvej inštancie, žalovaní sa dostali so splátkou do omeškania za mesiac apríl 2017, pričom dňa 21.04.2017 boli v omeškaní s prvou splátkou. Následne zo strany žalovaných nedochádzalo k úhradám jednotlivých splátok v zmysle kalendára a žalobkyňa mohla mimoriadne zosplatiť úver už na základe prvej nesplnenej splátky, čím by došlo k splatnosti celého úveru. Žalobkyňa vyhlásila mimoriadnu splatnosť až ku dňu 22.01.2018, avšak svoje právo mohla vykonať už skôr. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru žalobkyňou však nemalo vplyv na určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty. V prípade úspechu si uplatňujú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6) Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných zotrvala na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že riadne vyzvala žalovaných na úhradu omeškaných splátok v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a vychádzal z účinného zosplatenia celého dlhu, pričom začiatok nesprávne odvodil od prvej nezaplatennej splátky. Odo dňa nasledujúceho po nezaplatení prvej omeškanej splátky žalovanými, t. j. odo dňa 21.04.2017 do dňa uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky, t. j. do prevzatia oznámenia

o vyhlásení mimoriadnej splatnosti do 25.01.2018, sa mohla žalobkyňa od žalovaných domáhať na súde iba zaplataenia už splatných a nezaplataených splátok. Nie je možné, aby premlčacia doba začala plynúť skôr, ako nastala splatnosť zostatku pohľadávky, dokonca pred splatnosťou anuitných splátok, ktoré boli splatné v roku 2017 (20.05., 20.06., 20.07., 20.08., 20.09., 20.10., 20.11., 20.12. 2017 a 20.1.2018). Premlčacia doba plynie spravidla odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, pričom týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním žaloby na súde, v danom prípade dňom 26.01.2018.

7) Žalovaní 1/ a 2/ vo svojich vyjadreniach k vyjadreniu žalobkyne taktiež zotrvali na svojich predchádzajúcich tvrdeniach, pričom zdôraznili, že ak by k začatiu plynutia premlčacej doby dochádzalo až momentom prevzatia oznámenia o mimoriadnej splatnosti, tak by dochádzalo k predĺženiu premlčacej doby tak, ako to konštatoval aj súd prvej inštancie. Ak by nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru zo strany žalobcu, tak by v súdnom konaní mohol uplatniť len tie splátky, ktoré by v čase podania žaloby neboli premlčané, t. j. odo dňa zročnosti danej splátky neuplynula doba 3 rokov.

8) Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ustanovením § 379, § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9) Pokiaľ išlo o skutkové zistenie, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani zo strany odvolateľky neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal prvoinštančný súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

10) Z dôvodov rozhodnutia, najmä z bodov 8. a 9., je zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností prvostupňový súd pri rozhodovaní vychádzal i to, akými úvahami sa riadil a ako vec právne posúdil. Tak, ako to napokon i správne konštatuje, žalobkyňa v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo zmluvy o úvere žiadnym spôsobom nešpecifikovala, v dôsledku ktorej z omeškaných splátok vyhlásila celú pohľadávku z úveru za predčasne splatnú, a preto postupoval správne, keď s prihliadnutím na vznesenú námietku premlčania skúmal, kedy mohla žalobkyňa svoje právo využiť prvýkrát. V tejto časti i správne vyhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti, s ktorým hodnotením sa stotožnil i odvolací súd, a preto napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. Zákonná úprava síce dáva veriteľovi možnosť (nie povinnosť) využiť svoje právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, ale z takého podania musí byť zrejmé i podľa názoru odvolacieho súdu, z akého konkrétneho dôvodu k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo, t. j. i pre nezaplataenie ktorej konkrétnej splátky k vyhláseniu došlo, lebo pri posúdení potom začiatku plynutia premlčacej lehoty súd nemá inú možnosť, len musí skúmať, kedy mohlo byť právo uplatnené prvýkrát tak, ako to riadne zdôvodnil i súd prvej inštancie. Už aj z obsahu samotnej žaloby, keď sa žalobkyňa domáha uhradenia celého dlhu, t. j. i splátok, ktoré by inak boli premlčané, možno vyvodíť začiatok plynutia premlčacej lehoty tak, ako ju určil súd prvej inštancie, pretože (tak, ako to správne konštatuje) veriteľ by pre dlžníka mohol nepredvídateľným spôsobom určovať, ktorú splátku bude považovať za rozhodnú pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a určoval by tak začiatok plynutia premlčacej doby i pre už premlčané splátky.

11) Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania súd vychádzal z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP s použitím ustanovenia § 396 ods. 1 CSP a priznal žalovaným ako úspešným účastníkom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

12) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval

v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).